

РЕШЕНИЕ

№ 19170

гр. София, 04.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 16.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **10035** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. А. А., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. Т. Л., САК против Решение № 10212 от 27.09.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, както и противоречия с приложимия материален закон. Според жалбоподателя, неправилно административният орган е negliжирал фактите относими към личното положение и най – вече причините да напусне държавата си по произход. Позовавайки се на б. „Е“, „Ж“, „З“ и „И“ от Доклад на Комисията по външни работи на ЕП по повод препоръка на Европейския парламент до Съвета, Комисията и заместник председателя на Комисията относно положението в С. 2023/2052 (INI) в жалбата е застъпено становище, че жалбоподателят отговаря на критериите на Конвенцията от 1951 г. за бежанец, а и на условията по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС. С тези аргументи е мотивирано искане за отмяна като незаконосъобразно на оспореното Решение и връщане на преписката на административния орган със задължителни указания относно приложението на материалния закон.

В съдебното заседание жалбоподателят лично със съдействието на преводач от арабски език и

процесуалния му представител поддържат искането в жалбата, и аргументите, с които е обосновано. Молят съда да уважи жалбата. Като основна причина да напусне държавата си по произход жалбоподателят сочи нежеланието си да участва в продължаваща Гражданска война в С.. Твърди, че е търсен за наборна служба както от официалната власт, така и от управляващите кюрдската част. Заявява, че е напуснал С. заедно с по-малкия си брат с когото заедно са пристигнали в България и желаят да получат закрила тук. Полагат труд като общи работници в строителството.

Ответникът чрез процесуалния си представител – старши юрисконсулт М. К. оспорва жалбата като неоснователна и счита, че следва да бъде отхвърлена. Застъпва становище, че в конкретния казус изводът за липса на основания за приложение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е съответен на материалния закон и на неговата цел. Пзовава се на данните от представени в съдебното производство актуални справки на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно обществено икономическото положение в С., отношението на властите в страната спрямо младите мъже, неотслужили военна служба, които се завръщат в родината си. Поставя акцент върху липсата на твърдения на жалбоподателя спрямо него да са осъществявани конкретни действия на преследване и да е имал проблеми с официалната власт, които са послужили за извода в мотивите на оспореното решение, че не е бил принуден да напусне страната си по произход по причини, отговарящи на критериите по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Сочи и, че от 29.12.2024 г. значителна част от центровете на ВКБООН в С. са възобновили своята дейност, като са възобновени и трансграничните мисии на Световната здравна организация в С. С..

Софийска градска прокуратура не е взела становище по жалбата и не участва със свой представител, въпреки своевременното уведомяване за образуването на съдебното производство. Настоящият съдебен състав на Административен съд – София-град, въз основа на приложените доказателства, становището на страните и правомощията си по чл.168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя вх. № В-13-889 от 30.07.2024 г., рег. № УП 6854 от 30.07.2024 г. по описа на РПЦ – С. при ДАБ – МС (л. 60 и л. 61) за предоставяне на международна закрила в Република България. Самоличността на жалбоподателя е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 53). Попълнени са Евродак дактилоскопна карта (л. 55) и Регистрационен лист (л. 58 – л. 59).

Кандидатът за закрила е информиран на разбираем за него език в присъствие на преводач за процедурата, която ще се следва в производството по молбата му за закрила, за правата и задълженията, както и за последиците при неспазване на задължения, включително и при отказ да сътрудничи на органите на ДАБ – МС. Уведомен е и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци, търсещи закрила в Република България (л. 47, л. 48 – л. 49, л. 50 – л. 51, л. 56 – л. 57). С Решение № 88 от 30.07.2024 г., рег. № В-432 от 30.07.2024 г. на директора на РПЦ – С., на основание чл. 51, ал. 2 вр. чл. 28, ал. 1, т. 3 и ал. 4 от ЗУБ, М. А. е настанен в ПМЗ –[жк]на РПЦ – С. (л. 42 – л. 43).

На 20.08.2024 г. в присъствието на преводач от арабски език е проведено интервю, документирано с приложен към преписката Протокол (л. 35 – л. 40). Като причина за напускане на родината си по произход жалбоподателят е посочил, че е роден и е живял в [населено място], С. където към 2024 г. се водят много сражения между кюрдите, групировката „А. А.“ и официалните власти. Заявил е, че по принцип районът е разделен на три части, които се контролират от различни сили, воюващи помежду си. Посочил е, че районът в който живее се контролира от кюрдите от К., които осъществяват правораздавателни и полицейски функции и разполагат с полиция – А., въпреки че твърди, че е търсен и от кюрдите, и от официалните власти за постъпване в армията. Категорично

е заявил нежелание да участва във военни действия. Посочил е, че е бил свидетел на бомбардировките срещу ДАЕШ в района на Ракка през 2017 г., а по време на въоръжен сблъсък през 2014 г. е бил ранен един от братовчедите му. Заявил е, че в страната няма сигурност. Уточнил е, че е напуснал страната нелегално през м. юли 2024 г. Останал е в Турция около 10 дни и е пристигнал в България, преминавайки границата с трафикант, след което доброволно се е предал на властите. Твърди, че е за първи път в България и няма роднини, които живеят в държави-членки на ЕС. Декларирал е, че е арабин, по вероизповедание – мюсюлманин сунит, завършил е осми клас и е работил известно време като автомонтьор, семеен е от 2023 г. Уточнил е, че съпругата му към момента живее заедно с родителите му в С., които имат финансови и битови проблеми. Отрекъл е лично спрямо него да са отправяни заплахи и да е имал проблем с армията и полицията на територията на държавата си по произход. Изразил е опасение, че ако се върне в С. ще го изпратят в армията.

В приложението към Регистрационния лист (служебна информация, л. 36) е отразено, че жалбоподателят е влязъл на територията на РБългария – 17.07.2024 г., както и декларираните от него данни за семейството му – родители, братя и сестри (л. 45 и л. 59).

Към преписката е приложена и издадена на 17.07.2024 г. Заповед УРИ № 5392ПАМ – 1769 от началника на сектор „Незаконна миграция“ при отдел „Миграция“ – СДВР (л. 62), с която на жалбоподателя М. А. А. е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, ал. 1 от ЗУБ – „Връщане до страна на произход- С.“.

В Становище рег. № УП 6854 от 25.09.2024 г. (л. 29) интервюиращият орган е направил предложение след преценка на представените доказателства по преписката да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя.

Към административната преписка е приложена Справка, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно състоянието на сигурността в провинциите Идлиб, Ракка, Х. и Х., и военните групировки, които действат на територията на тези райони към 27.08.2024 г. (л. 30 – л. 33), както и становище на ДАНС рег. № М-14329 от 10.09.2024 г., съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС (л. 34).

С оспореното в настоящото производство Решение № 10212 от 27.09.2024 г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя М. А. А., като е приел, че той не е имал проблеми, основани на етническата му принадлежност и изповядваната религия, включително и с официалните власти, армията или полицията. Възпроизведени са твърденията на кандидата, че не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, както и че не е заплашван лично, и никога не му е оказвано физическо или психическо насилие в държавата му по произход. Пзовавайки се на § 70 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБООН, административният орган е посочил, че принадлежността към определен етнос не е достатъчно съществено основание, за да се предостави статут на бежанец. Приел е и че заявеното нежелание на кандидата да служи в армията също не отговаря на критериите в Наръчника на ВКБООН доколкото не е доказано, че изпълнението на военна служба, за него би означавало участие във военни действия, които противоречат на политическите, религиозни или моралните му убеждения. Данните за личното положение на кандидата са анализирани и според критериите за преследване, въведени с разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, като е прието, че в изложените причини за напускане на държавата по произход не са обективирани твърдения за физическо или психическо насилие, законови административни, полицейски или съдебни мерки, които са били насочени лично спрямо него и в този смисъл не съществува риск и от бъдещо преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 – ал. 5 от ЗУБ. Не са установени и обективни данни

предполагайки приложението на основанието по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

Въз основа и на информацията в представената справка от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС относно положението в държавата по произход, административният орган позовавайки се на разширенията при тълкуването на чл. 15, б. „а“ от Директива 2011/95 /ЕС, дадени с Решение на СЕС от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 и на чл. 15, б. „в“ от същата Директива, дадени с Решение от 30.01.2014 г. по дело С-285/12, за да приеме липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут, по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, е посочил, че няма данни за наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на страната. Отразената информация за бавно възстановяване на района на Ракка след разрушенията през 2017 г., включително регистрираните в периода 01.08.2022 г. – 28.07.2023 г. 751 инцидента със сигурността, от които 125 определени като „битки“, 450 „експлозии/дистанционно насилие“ и 176 „насилие срещу цивилни“, са оценени като спорадични, с оглед трайно и системно намаляващия брой на жертвите, отчетен в периода 2021 г. – 2023 г. от Сирийската мрежа за човешки права - от регистрирани 84 смъртни случаи на цивилни през 2021 г. до 1 в периода м. август – м. ноември 2023 г. В този контекст, е отбелязано и, че районът се използва за вътрешно разселване и към м. май 2022 г. в провинцията пребивават повече от 159 000 лица, от които 108 302 – в окръг Ракка. Доколкото не е установена масовост на инцидентите с проява на насилие, е прието, че не могат да бъдат оценявани като безогледни.

В мотивите на решението е посочено, че съгласно чл. 8, ал. 8 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, закрила може да не се предостави когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, както и реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства при завръщането си, казано по друг начин, може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила на тази територия. В този аспект е посочено, че към момента на провеждане на административното производство семейството на жалбоподателя живее на територията на окръг Ракка в района на който са създадени повече от 117 обществени центъра и 115 мобилни звена, които съдействат на партньорски неправителствени организации на ВКБООН и предоставят широк кръг от услуги на завърнали се лица. С тези аргументи е обоснован извод, че за М. А. А. не съществува реален риск от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

Личните обяснения на жалбоподателя, дадени в съдебното производство не съдържат информация за релевантни факти от значение за положението му, които да не са били предмет на преценка и от административния орган. Нещо повече, като причина за възникващи въоръжени конфликти се сочат личната вражда между различни родове и притежаването на оръжие от по-голямата част от населението. Представените документи относно регистрираното отклоняване от военна служба в регистър на Главното командване на армията и въоръжените сили с № 11010156526 потвърждават заявени и при интервюто факти.

Същевременно, в двете актуални справки за Сирийска арабска република, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, приети като писмени доказателства в съдебното производство – вх. № МД-02-3 от 15.10.2024 г. (л. 77 – л. 86) и вх. № МД-02-20 от 14.01.2024 г. (л. 94 – л. 96) съдържат информация за това, че всички мъже на възраст между 18 и 42 години в С. са задължени да служат в армията за срок от 18 – 21 месеца в зависимост от степента на образование. Могат да бъдат призовавани и след отбиване на военна служба до навършване на 42 години, като част от резерва. Изключения са допустими по здравословни причини или по отношение на „ученици“. За студентите е посочено, че могат да отлагат наборната си служба на годишна база за периода на обучение. Отражена е и възможност за заплащане на такса за освобождаване, която обаче е приложима само за лица живеещи в чужбина, но не и резервисти. Направен е анализ на действащата нормативна уредба по отношение на отклонението от военна

служба, според който лицата подлежащи на военна служба могат да платят такса за освобождаване в размер, определен в границите между 7 000 и 10 000 щ. д., а ако пребиваването им в чужбина е продължило по-дълго от 5 години след навършване на възраст за отбиване на военна служба дължат и глоба в размер на 200 щатски долара за всяка година. Изрично е посочено, че властите не извършват обиски с цел издирване на укриващи се от военна повинност, а установените най-вече при проверки на контролно пропускателните пунктове или при кандидатстване за работа в държавни институции се изпращат на военна служба, без да е констатирано различно третиране спрямо редовните войници.

По отношение на задължителното набиране на войници в кюрдските райони е уточнено, че се прилага от 2021 г. въз основа на Закон за наборната повинност, който се прилага в С. и Източна С., намиращи се под контрола на Автономната администрация на кюрдите. Военната повинност е задължителна за всички жители от мъжки пол, живеещи на тези територии на възраст между 18 г. и 31 г. Пребивавали в района сирийци от други територии също са задължени да се присъединят към кюрдските въоръжени сили. Мъжете служат в Отряди за народна защита, а жените – женски отряди на доброволни начала. Посочено е, че преминаващи транзитно между зони, контролирани от официалната власт и Сирийските демократични сили, рискуват да бъдат рекрутирани и от двете страни, доколкото документите им за самоличност не се признават от двете администрации. „Задължението за самоотбрана“ трябва да бъде изпълнено до навършване на 40 години и обикновено е с продължителност 6 месеца. При отказ или при закъснели присъединили се лица, като санкция е предвиден по-продължителен срок 15 месеца и още 1 месец т. е. 7 месеца – за късно присъединилите се. Отразени са и констатирани данни за провеждани кампании от Сирийските демократични сили в различни общности с арабско мнозинство, при които са арестувани и насилствено набирани мъже и жени на възраст между 18 и 21 години.

В справката от 14.01.2025 г. е отразено, че представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статуса си с временното правителство в страната. При посещението си в Д. в края на м. декември 2024 г., специалният пратеник на ООН за С. след среща с лидерите на управляващите фракции, включително и на „Х. Т. ал Ш.“ е отбелязал, че има „много надежда сред цивилните за началото на нова С., която в съответствие с Резолюция 2254 на Съвета за сигурност ще приеме нова конституция, която да гарантира нов социален договор за всички сирийци. Възобновени са международните полети от и до летището в Д., а от началото на януари 2025 г. САЩ са предоставили Общ лиценз, въз основа на който е разрешено предоставяне на хуманитарна помощ за период от 6 месеца – до 7 юли 2025 г. в рамките на който няма да бъдат прилагани санкциите, за да се обезпечи продажбата, доставката и съхранението, включително дарение на енергия, петрол и електричество, както и лични трансфери и определени дейности в областта на енергетиката в подкрепа на усилията за възстановяване.

Описаните релевантни факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (*Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 01.10.2024 г., а жалбата е заведена на 03.10.2024 г. - л. 5*). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт. Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган. Издадено е в писмена форма, при спазване на административно -производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с неговата цел.

От приетите, неоспорени от страните по делото, доказателства се установява, че жалбоподателят

е информиран писмено на разбираем за него език (*арабски*) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (*чл. 58, ал. 8 от ЗУБ*). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на *чл. 73 от ЗУБ*, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички обстоятелства, които счита за значими без ограничения за представяне на доказателства.

Обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон. Съгласно разпоредбата на *чл. 8, ал. 1 от ЗУБ* статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини за напускане на държавата по произход не представляват материалноправно основание по смисъла на *чл. 8, ал. 1 от ЗУБ* за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразно и обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е заявил нито едно обстоятелство, което може да бъде свързано с която и да е от причините за преследване, посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично е отрекъл да е бил обект на преследване от държавата, партия или организация, включително и недържавни субекти, да е имал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата си принадлежност. В бежанската си история е заявил единствено, че е напуснал С. заради нежеланието да служи в армията и обстановката на несигурност. Не е отрекъл, че членовете на семейството му продължават да живеят в С. необезпокоявани от никой, а и самият той не е бил преследван докато е живял в С.. Събраните в хода на административното производство доказателства не установяват обективни данни за преследване или за наличие на основателен страх от такова, дължащ се на раса, религия, националност, убеждение. В този аспект, съответен на изискванията на закона е изводът на административния орган за липса на основания, на които на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Правилна и обоснована е и преценката относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно разпоредбата на *чл. 9, ал. 1 от ЗУБ* хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила в държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Разпоредбата на *чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ* е в пълен синхрон с нормата на *чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО)* относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и лица, които поради други причини се нуждаят от международна

закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. В Решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 е прието, че разпоредбата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (*приложимо и по отношение на действащата Директива 95/2011/ЕО*) следва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието за представяне на доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на личното му положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено когато степента на характеризиращото протичащ въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявано от компетентните национални власти, сезирани с молбата за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и представените справки от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в С. не съдържат данни за въоръжен конфликт на територията на страната, поради което не могат да служат като основание за извод, че са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Следва да се отбележи, че административното производство е проведено задълбочено и всестранно, установени са всички релевантни за спора факти, извършена е обективна преценка на наличието на опасностите от преследване и на реалната опасност от тежко посегателство, обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход.

С оглед на изложеното, обосновано и законосъобразно административният орган е приел, че не са налице основанията, визирани в разпоредбите на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Страните не са претендирали присъждане на разноски и по аргумент на чл. 81 от ГПК, съдът не дължи произнасяне.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК във вр. чл. 85, ал. 1 и ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. А., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. Т. Л., САК против Решение № 10212 от 27.09.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: